

فصل پنجم

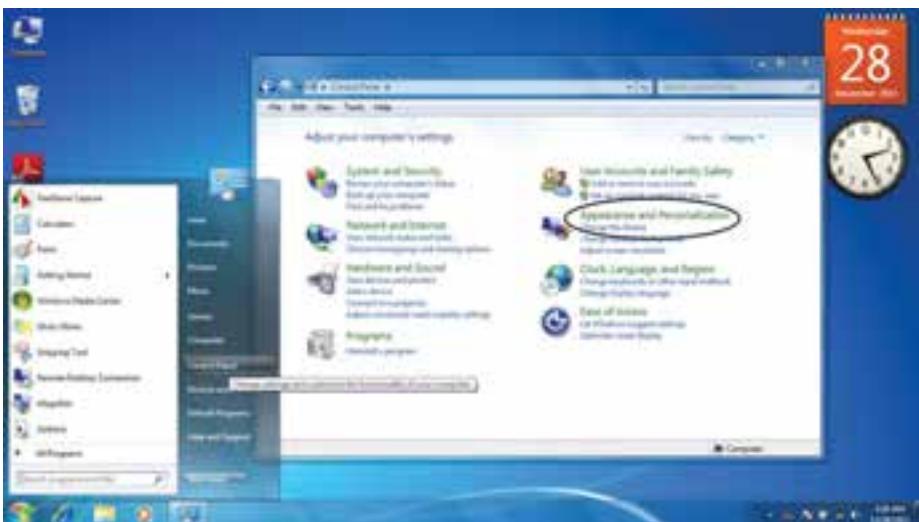
مدیریت رایانه

هدف های رفتاری : پس از آموزش این فصل، هنرجو می‌تواند :

- تنظیم میز کار را انجام دهد.
- سخت افزار نصب شده‌ای را به ویندوز معرفی کند.
- برنامه‌ای را نصب و برنامه نصب شده‌ای را حذف کند.
- کارکرد ماوس و صفحه کلید را تنظیم کند.
- تاریخ و زمان سیستم را تنظیم کند.
- زبان فارسی را در سیستم معرفی و نصب کند.

۱-۵-۱ مرکز کنترل (Control Panel)

در ویندوز 7، برای انجام برقی تنظیمات محیط کار از Control Panel استفاده می‌شود. با استفاده از این مرکز کنترل می‌توان کلیه امور مربوط به سیستم عامل را تحت کنترل در آورد و تنظیمات بسیاری را در ویندوز برای کاربران امکان‌پذیر ساخت. (شکل ۱-۵)

۱-۵-۱ محیط Control Panel در ویندوز 7

برای اجرای Control Panel باید :

- روی دکمه Start کلیک کنید.
- روی گزینه Control Panel کلیک کنید.
- با باز شدن پنجره این مرکز کنترل، گزینه های مختلفی را برای تنظیمات و انجام امور مختلفی را مشاهده می نمایید. در ابتدا برای تنظیمات ظاهر محیط ویندوز بنا به دلخواه کاربر گزینه Appearance and personalization را انتخاب کنید.
- این پنجره شامل دو بخش است سمت راست که شامل ۷ گزینه انتخابی جهت تنظیمات مختلف است و سمت چپ که Task Pan نامیده می شود و شامل دیگر قسمت های کنترلی است.

۱-۱-۵- پنجره خصوصی سازی یا Personalization

برای تنظیم Desk Top روی گزینه Personalization کلیک کنید.

با باز شدن پنجره تنظیمات خصوصی سازی، گزینه های زیر را می توان مشاهده نمود. (شکل ۲-۵)

شکل ۲-۵- محیط پنجره Personalization

• **Themes** : Themes ها تنظیماتی چون سفارشی کردن پس زمینه Desk Top، تنظیم Screen Saver و طرح رنگ و صداها را به صورت همزمان انجام می دهند. به زبانی دیگر می توانند تمام این تنظیمات را به صورت یک قالب (Theme) ذخیره کنند. بعد از ذخیره کردن قالب سفارشی، هرگاه در ظاهر محیط ویندوز ۷ تغییراتی ایجاد کردید، می توانند از قالب ذخیره شده برای بازگشت به تنظیمات اولیه استفاده کنند.

با کلیک روی این گزینه پنجره‌ای باز می‌شود که با بازنمودن منوی باز شوی گزینه Picture Location و انتخاب گزینه دلخواه می‌توانند عکس مورد نظر خود را به عنوان، پس زمینه Desk Top تعویض کنید. (شکل ۳-۵)

شکل ۳-۵- انتخاب عکس پس زمینه Desk Top

برای تعیین وضعیت قرارگیری عکس انتخابی از گزینه Picture Position در ویندوز 7، پنج حالت قرارگیری تصویر به عنوان پس زمینه موجود می‌باشد. گزینه‌های Fill, Fit, Stretch, Tile, Center.

کنجکاوی

تفاوت میان موقعیت‌های مکانی گزینه Picture Position را مقایسه کنید.

در قسمت نمایش اسلاید تصاویر در DeskTop می‌توان تصاویر مختلفی را به صورت اسلاید با زمان بندی مشخص در پس زمینه نمایش داد.

در گالری نمایشی، تصاویر موردنظرتان را با تیک انتخاب کنید سپس مدت زمان بین نمایش تصاویر را در قسمت Change Picture every تعیین نماید.

برای نمایش تصادفی تصاویر گزینه Shuffle را در حالت انتخاب قرار دهید.

نکته

با انتخاب گزینه Select all تمامی تصاویر را برای نمایش اسلاید انتخاب می‌کنید و با انتخاب گزینه Clear all تصاویر را از حالت انتخاب خارج می‌کنید.

برای ذخیره وضعیت نمایشی Desk Top روی گزینه Save changes کلیک کنید.

● **Screen saver** : اگر صفحه مانیتور شما برای مدت طولانی به طور ثابت روشن بماند امکان آسیب دیدن آن وجود دارد. با فعال نمودن گزینه Screen Saver، بعد از آن که رایانه برای یک مدت زمان مشخص بدون استفاده باشد، ظاهر می شود. در واقع این گزینه با نمایش تصاویر متحرک از آسیب دیدگی مانیتور محافظت می کند.

با کلیک روی Screen Saver، پنجره شکل ۴-۵ باز می شود :

شکل ۴-۵- تنظیم محافظت صفحه نمایش

با کلیک روی منوی بازشو، یک مورد را به دلخواه انتخاب کنید. یک پیش نمایش از Screen Saver ظاهر می شود.

نکته

تمام Screen Saver ها حالت پیش نمایش ندارند و برای دیدن آنها روی دکمه Preview کلیک کنید.

در قسمت Wait مدت زمانی را که بعد از آن Screen Saver فعال می شود، تنظیم کنید.

برای ذخیره وضعیت انتخابی Screen Saver روی دکمه Ok کلیک کنید.

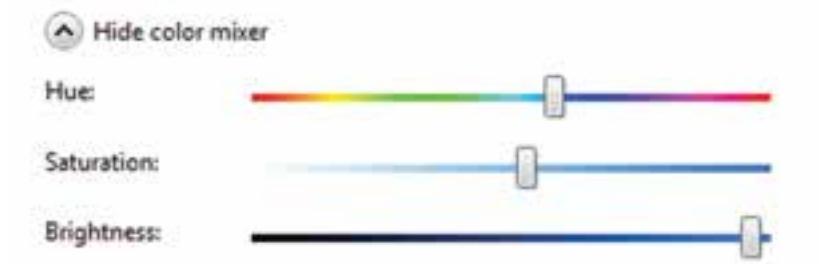
● **Window Color** : با کمک این گزینه می توانید برای ویندوز 7 خود طرح رنگی دلخواه تنظیم نمایید که شامل حاشیه پنجره ها، نوار وظیفه و منوی Start می باشد. همچنین قادر به

تنظیم حالت شفاف ظاهر ویندوز 7 و شدت رنگ‌ها یا ساخت رنگ موردنظرتان می‌باشد. با کلیک روی این گزینه پنجره‌ای باز می‌شود (شکل ۵-۵) که با انتخاب جعبه رنگ دلخواهتان می‌توانید رنگ حاشیه‌هارا تغییر دهید. با انتخاب گزینه Enable Transparency، جلوه شفاف کننده را فعال می‌سازید.

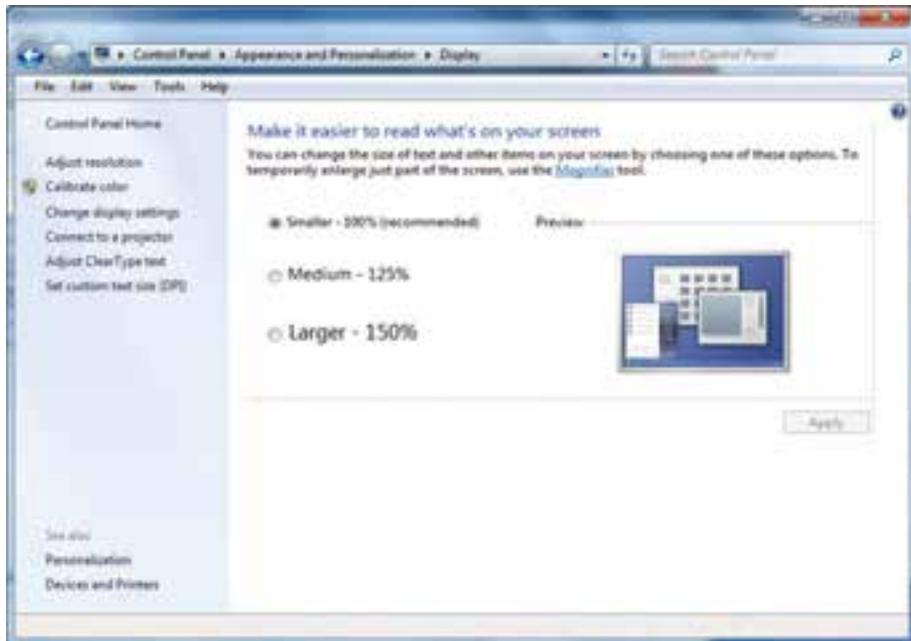
شکل ۵-۵- انتخاب طرح رنگی پنجره‌ها

با گزینه Color intensity، تنظیم پر رنگی و کم رنگی را به رنگ موردنظرتان اعمال می‌کند. با کلیک روی گزینه Show color mixer، نوارهای تنظیم Hue (فام رنگی)، Saturation (میزان اشباع رنگ) و Brightness (روشنایی) ظاهر می‌شود. (شکل ۶-۵)

شکل ۶-۵

با کلیک روی دکمه Save Changes، رنگ‌های جدید را ذخیره می‌نمایید.
 دو مین گزینه پنجره Display، Appearance and personalization می‌باشد با کلیک روی این گزینه قادر خواهید بود سایز متن و دیگر آیتم‌های صفحه نمایش را در دو حالت Smaller (۱۰۰٪) و Larger (۱۵۰٪) تغییر دهید. (شکل ۵-۷)

شکل ۵-۷- نصب و حذف برنامه‌ها

در سمت چپ این پنجره، گزینه Adjust resolution می‌باشد که با کلیک روی آن پنجره‌ای باز می‌شود که با استفاده از گزینه Resolution می‌توان برای تغییر کیفیت وضوح نمایش و رنگ استفاده کرد.

صفحه نمایش از نقاط ریزی به نام پیکسل تشکیل شده است. تصاویر روی صفحه نمایش از کنار هم قرار گرفتن این نقاط ریز تشکیل می‌شود. هرچه تعداد نقاط به هم نزدیک‌تر و بیشتر باشد، وضوح تصویر نیز بالاتر است.

۲-۱-۵- افزودن ابزار به DeskTop یا Desktop Gadgets

در پنجره Control panel از محیط Appearance and personalization، با انتخاب گزینه DeskTop Gadgets می‌توانید برخی ابزارهای مفید مانند ساعت، تقویم، وضعیت آب و هوای نوار

کناری DeskTop اضافه کنید و همچنین هرگاه به آنها نیاز ندارید آن را حذف کنید. (شکل ۸-۸)

شکل ۸-۸_انتخاب Gadget ها

برای دیدن شرح کار هر ابزار ابتدا روی Show detail و سپس روی ابزار مورد نظر کلیک کنید.
برای اضافه کردن ابزار مورد نظر، روی آن دابل کلیک کرده و هرگاه نشانگر ماوس را روی ابزار مورد نظر قرار دهید.

دکمه کنترل ابزار ظاهر می شود که با کلیک روی دکمه Close می توان ابزار افزوده شده را حذف نمود. (شکل ۹-۹)

شکل ۹-۹_تنظیمات قلم

کنجکاوی

چگونه می‌توانیم با دکمه‌های موجود روی جعبه کنترل ابزار افزوده شده کار کنیم؟

شکل ۱۰

نکته

روش دیگر برای اضافه کردن یک ابزار، می‌توان در صفحه DeskTop راست کلیک کرد سپس گزینه Gadgets را انتخاب کرد.

۱۱-۵- سفارشی کردن منوی Start و Task bar

با کلیک روی گزینه Appearance and Personalization از پنجره Taskbar and start menu می‌توان تنظیمات مربوط به منوی Start و Taskbar را انجام داد. همانطور که در شکل می‌بینید با کلیک روی این گزینه، پنجره Taskbar and start menu باز می‌شود. (شکل ۱۱ properties)

شکل ۱۱-۵- سفارشی کردن منوی Taskbar and start menu

در بالای پنجره سه زبانه Task bar، Start Menu، Tool bars وجود دارد. با کلیک روی زبانه Start Menu تنظیمات مربوط به سفارشی کردن منوی Start قرار دارد.

Store and display recently programs in the start menu

با تیک زدن و فعال نمودن گزینه Store and display recently items in the start menu ویندوز برنامه هایی که اخیراً اجرا شده است را در فهرست منوی Start قرار می دهد.

هچنین با تیک زدن گزینه Store and display recently items in the start menu ویندوز اسناد و فایل هایی که اخیراً مور شده اند را در منوی Start فهرست و لیست می کند.

نکته

روش دیگر برای سفارشی کردن منوی Start، می توان روی دکمه Start راست کلیک کرد سپس گزینه Properties را کلیک کرد.

برای سفارشی کردن نوار وظیفه یا Taskbar ، روی زبانه Taskbar را کلیک کرده و کادر گفتگوی آن باز می شود. (شکل ۵-۱۲)

شکل ۵-۱۲_ Taskbar تنظیمات

با برداشتن تیک گزینه Lock the task bar، نوار وظیفه از حالت قفل خارج شده و می‌توانید آن را جا به جا کرده و یا تغییر اندازه دهید.

نکته

برای قفل کردن یا باز کردن قفل نوار وظیفه، می‌توان روی نوار وظیفه راست کلیک کرد و سپس گزینه Lock the taskbar را انتخاب کرده یا از حالت انتخاب خارج کنید.

با فعال کردن و تیک زدن گزینه Auto hide the taskbar برنامه پنهان می‌شود. برای مشاهده آن کافیست نشانگر ماوس در قسمت پایین صفحه قرار بگیرد. با فعال کردن گزینه Use small icons می‌توان نمایش آیکون‌های نوار وظیفه با اندازه کوچکتری نمایش می‌یابند.

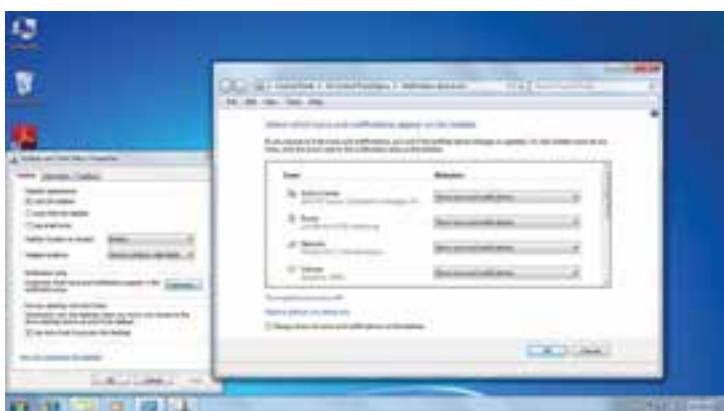
کنجکاوی

چگونه پنهانی نوار وظیفه را تغییر دهیم؟ چگونه محل قرار گیری نوار وظیفه را روی Desk Top می‌توان تغییر داد؟

نکته

برای سفارشی کردن نوار وظیفه می‌توانید روی یک قسمت خالی از نوار وظیفه راست کلیک کنید سپس روی گزینه Properties کلیک نمایید.

در همین زبانه، کلیک روی گزینه Customize، سبب باز شدن پنجره Notification Area Icon می‌شود. (شکل ۵-۱۳)

ناحیه Notification در سمت راست نوار وظیفه می باشد که در آن آیکون های فضای اطلاع رسانی قرار دارند.

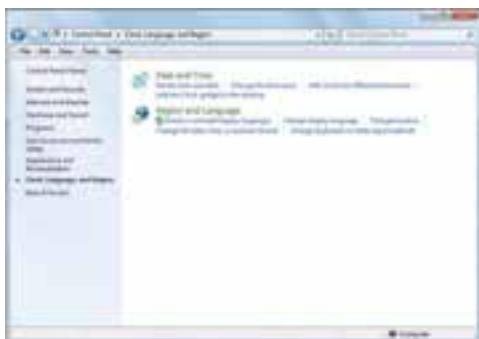
در پنجره Notification Area Icons، شما می توانید تنظیمات مربوط به چگونگی نمایش آیکون ها در این ناحیه را انجام دهید. (شکل ۵-۱۴)

شکل ۵-۱۴

۵-۲- تنظیم تاریخ و زمان سیستم

در پنجره Date and Time Control panel، و انتخاب گزینه Control panel در پنجره باز شده می توان تنظیمات مربوط به تاریخ و زمان را انجام داد. (شکل ۵-۱۵)

شکل ۵-۱۵- پنجره تنظیم ساعت و تاریخ

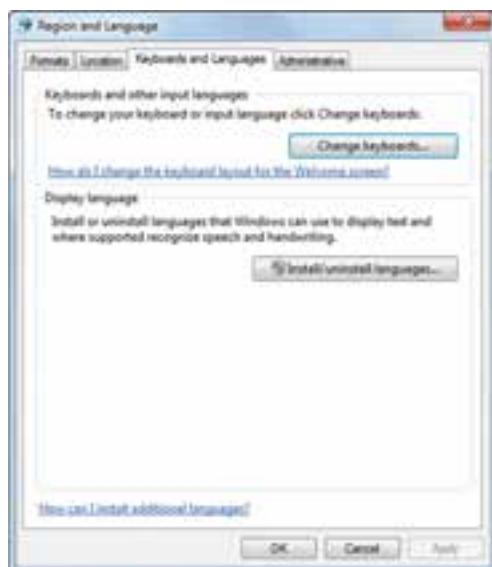
با انتخاب زبانه Date and Time از این پنجره می‌توان زمان و تاریخ سیستم را تغییر داد با کلیک روی گزینه Change date and time این کار امکان‌پذیر است. (شکل ۵-۱۶)

شکل ۵-۱۶- تغییر چاپگر پیش فرض

۵-۳- نصب و حذف زبان جدید

با کلیک روی گزینه Region and language پنجره مورد نظر باز شده با انتخاب زبانه keyboard and language، و کلیک روی دکمه install/uninstall نصب یا حذف زبان جدید امکان‌پذیر است. (شکل ۵-۱۷)

شکل ۵-۱۷- نصب و حذف زبان جدید

۴-۵- اعمال تغییر قالب بندی زبان

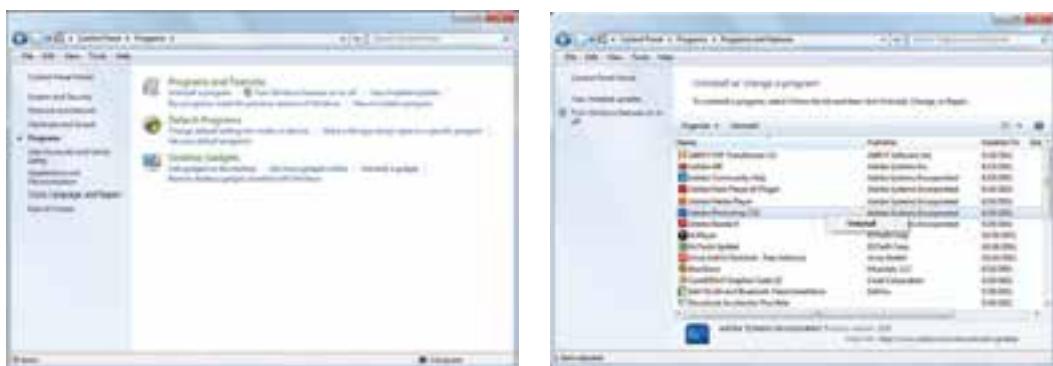
با انتخاب زبانه Formats می‌توان زیانه جدید را از مجموعه زبان‌های موجود انتخاب نمود و همچنین نحوه نمایش اعداد، اعشار، تاریخ و مواردی از این قبیل را تنظیم کرد. (شکل ۱۸)

شکل ۱۸-۵- اعمال قالب بندی زبان

۵-۵- حذف برنامه

در پنجره Control Panel، گزینه ای وجود دارد به نام Programs با کلیک روی این گزینه پنجره ای باز می‌شود که با انتخاب گزینه Programs and Features، می‌توان اقداماتی مثل حذف یا تغییر روی برنامه‌های نصب شده را اعمال کرد. (شکل ۱۹)

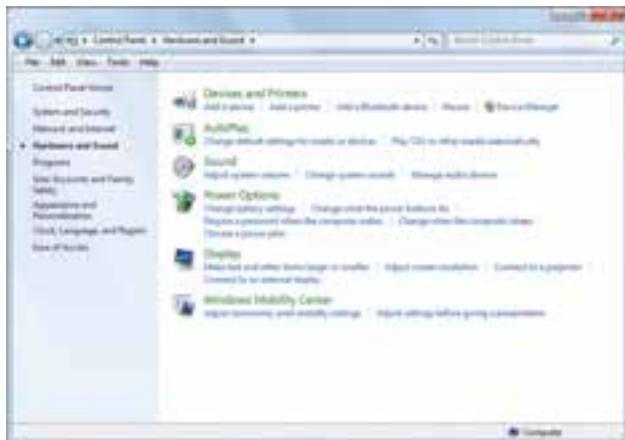

شکل ۱۹-۵- حذف و تغییر برنامه

با انتخاب برنامه مورد نظر، می‌توان از دکمه Uninstall از بالای صفحه و کلیک راست روی برنامه و انتخاب گزینه Uninstall، آن را حذف نمود.

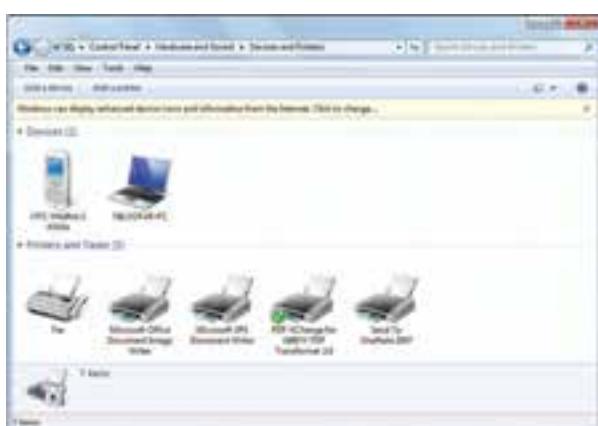
۵-۶- تنظیمات سخت افزار

در پنجره Control Panel با انتخاب گزینه Hardware and sound که با گزینه‌های موجود در آن می‌توان تنظیمات سخت افزاری را تغییر داد و یا سخت افزار جدیدی را به سیستم معرفی نمود. (شکل ۵-۲۰)

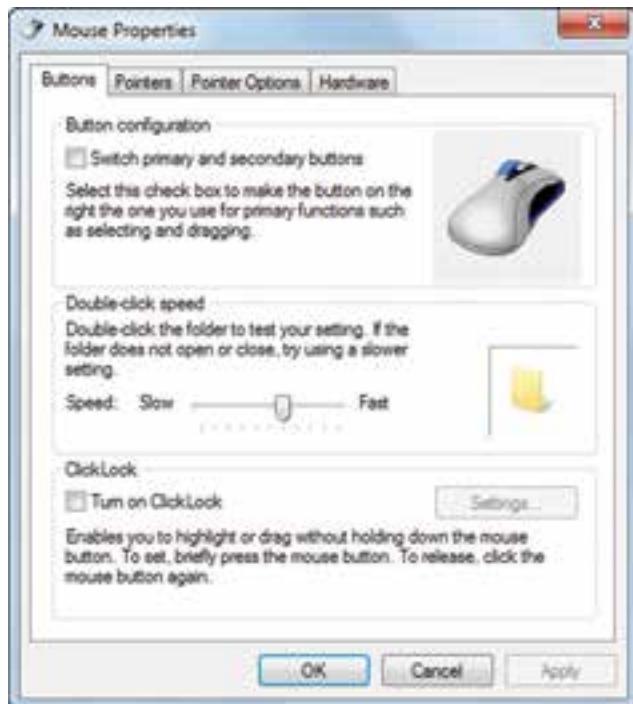
شکل ۵-۲۰

با کلیک روی گزینه Devices and Printer در پنجره باز شده می‌توان یا سخت افزار جدیدی به سیستم افزود و یا پرینتر جدیدی اضافه نمود (شکل ۵-۲۱)

شکل ۵-۲۱- افزودن سخت افزار جدید به سیستم

تنظیمات ماوس توسط گزینه Mouse از قسمت Devices and Printer امکان پذیر است. با کلیک روی گزینه Mouse Properties پنجره باز می شود(شکل ۵-۲۲).

شکل ۵-۲۲ - تنظیمات ماوس

برخی از موارد قابل تنظیم عبارتند از :

- عوض کردن دکمه های راست و چپ ماوس، این گزینه معمولاً برای افراد چپ دست کاربرد دارد.
- تغییر سرعت دوبار کلیک
- تنظیمات مربوط به اشاره گر مانند : تغییر شکل اشاره گر

کجکاوی

در کادر محاوره ای Mouse properties در زبانه Buttons عملکرد گزینه های قابل انتخاب را بررسی کنید.

خلاصه فصل

ویندوز امکانات مناسیبی برای مدیریت سیستم عامل و انجام آسان کارها در اختیار کاربران قرار داده است که برخی از این موارد در این فصل مورد بررسی قرار گرفت.

تنظیمات محیط کار ویندوز 7، به طور معمول به وسیله برنامه‌ای به نام مرکز کنترل (Control Panel) انجام می‌شوند. با استفاده از مرکز کنترل ویندوز می‌توان کلیه امور مربوط به این سیستم عامل را تحت کنترل خود درآورده و آنها را تنظیم نموده یا تغییر داد.

میز کار مناسب با خواست کاربر تنظیم می‌شود که برخی از این تنظیمات شامل عکس پس زمینه، نوع و اندازه قلم، فاصله نشانه‌ها و نوع سایه زیر آنها، نوع و زمان فعل شدن محافظه نمایشگر و ... است. با استفاده از گزینه‌هایی در مرکز کنترل انواع سخت افزارها و نرم افزارها و زبان‌های مختلف از جمله زبان فارسی را می‌توان نصب نمود یا موارد نصب شده را می‌توان حذف کرد. کارکرد ماوس و صفحه کلید، تاریخ سیستم و ساعت قابل تنظیم است.

خودآزمایی

- ۱- برای قراردادن تصویر انتخابی به طوری که، به صورت کشیده شده کل صفحه را پر کند و کیفیت آن حفظ شود کدام گزینه صحیح است؟
الف) Tile ب) Center ج) Fit د) Fill
- ۲- برای نمایش تصادفی تصویر روی میز کار گزینه را انتخاب می کنیم.
- ۳- برای جلوگیری از صدمه مانیتور باید کدام گزینه را فعال نمود؟
الف) Window color ب) Screen saver ج) background
- ۴- برای حذف جلوه شفافیت از پنجره مورد نظر، باید کدام گزینه را فعال کرد؟
الف) disable Transparency ب) window color
ج) Enable Transparency د) show color
- ۵- با استفاده از گزینه می توان وضوح نمایش و رنگ را تغییر داد.
- ۶- برای افزودن ابزارهای کاربردی به میز کار از گزینه استفاده می کنیم.
- ۷- برای حفظ اندازه و عدم جایه جایی نوار وظیفه گزینه را فعال می کنیم.
- ۸- جهت مخفی نمودن نوار وظیفه باید گزینه را فعال نمود.

تمرینات عملی

- ۱- سیستم را چنان تنظیم کنید که برنامه Wordpad در هنگام راه اندازی به صورت خودکار اجرا شود.
- ۲- عکس دلخواهی را در موقعیت وسط میز کار قرار دهید.
- ۳- از طریق مرکز کنترل ویندوز، برنامه Adobe Acrobat را نصب کرده و سپس آن را حذف نمایید.
- ۴- تنظیمات مصرف برق را به نحوی تنظیم کنید که پس از ۲۰ دقیقه سیستم در حالت Stand By قرار گیرد.
- ۵- ماوس را چنان تنظیم کنید که با بازشدن هر پنجره ماوس روی دکمه پیش فرض قرار گیرد.
- ۶- تاریخ سیستم را به تاریخ روز و زمان را با ساعت فعلی تنظیم کنید.

- ۷- پنجره Printers and faxes را باز کنید. آیا در حال حاضر، چاپگری به سیستم عامل معرفی شده است؟ نام آن چیست؟
- ۸- چند چاپگر آزمایشی را به دلخواه نصب کنید. سپس چاپگر پیش فرض ویندوز را تغییر دهید.
- ۹- هنگام نصب بعضی چاپگرها، نیازی به CD راه انداز نیست. ویندوز فایل های راه انداز این چاپگر را چگونه پیدا می کند؟
- ۱۰- تصویر desktop را به دلخواه تغییر دهید.
- ۱۱- هشت تصویر انتخاب کنید تا هر ۲۰ ثانیه یک بار به طور تصادفی روی desktop قرار بگیرند.
- ۱۲- حاشیه پنجره ها و نوار وظیفه و منوی start را به رنگ زرد یا لیمویی تغییر رنگ دهید.
- ۱۳- جلوه شفافیت را به پنجره ها اعمال کنید.
- ۱۴- برای محافظت صفحه نمایش، یک saver Screen را طوری فعال کنید که پس از ۱۵ دقیقه شروع به کار نماید.
- ۱۵- ابزارهای ساعت و آب و هوا را روی deskTop فعال کنید.
- ۱۶- سایز متن و دیگر آیتم های صفحه نمایش را در حالت small قرار دهید.
- ۱۷- نوار وظیفه را به بالای میز کار منتقل و سپس طوری تنظیم نمایید که پنهان شود.
- ۱۸- آیکون های ناحیه Notification را یک بار بردارید و سپس قرار دهید و تغییراتی در نوع قرارگیری آیکون در این منطقه قائل شوید.
- ۱۹- عملکرد دکمه چپ ماوس را با دکمه راست جایه جا کنید و سرعت دابل کلیک ماوس را تغییر دهید.